

กิตติคุณ

ปีที่ ๒๘ ฉบับที่ ๔๕๐ ประจำเดือน พฤศจิกายน ๒๐๑๑

ใครเป็นพี่น้อง

วีรศักดิ์ วรฤทธิสกุล

บางครั้งพวกเราตัดสินใจไม่ถูกว่า ใครเป็นพี่น้องคริสเตียน? ใครเป็นพี่น้องที่หลงผิด? และใครเป็นนิกาย (ไม่ใช่พี่น้องคริสเตียน)? ดังนั้นพวกเราจึงสับสนไปหมด เข้าใจว่าพวกนิกายเป็นพี่น้องก็เลยไปเรียกเขาว่าคริสเตียน และพี่น้องคริสเตียนที่เชื่อไม่เหมือนเราในบางเรื่องก็ไปเรียกเขานิกาย

๑. คริสเตียนคือผู้ที่รับบัพติศมาอย่างถูกต้อง การที่จะตัดสินใจว่าใครเป็นคริสเตียน เราต้องถามคำถามว่า *การกระทำอะไรที่ทำให้คนที่ไม่เชื่อในพระเจ้าสามารถมาเป็นบุตรของพระเจ้า?* เมื่อเขากระทำสิ่งนั้นแล้วอย่างถูกต้องด้วยความเข้าใจ เขาก็เป็นบุตรของพระเจ้า “เพราะว่าท่านทั้งหลายเป็นบุตรของพระเจ้าโดยศรัทธาในพระเยซูคริสต์แล้ว เหตุว่าคนทั้งหลายที่รับบัพติศมาเข้าสนิทกับพระคริสต์แล้ว ก็ได้ตกแต่งตัวด้วยพระคริสต์” (มต. ๓.๒๖) ดังนั้นใครก็ตามที่รับบัพติศมาเพื่อลบล้างบาปเพื่อเข้าส่วนกับพระคริสต์ ได้บังเกิดใหม่แล้วด้วยน้ำและพระวิญญาณ (กจ. ๒.๓๘, ๒๒.๑๖, รม. ๖.๓-๕, ยฮ. ๓.๓-๕, ๑ ปต. ๓.๒๑) คนนั้นเป็นคริสเตียน (แน่นอนขั้นตอนของการเป็นคริสเตียน – ได้ยินได้ฟัง เชื่อสารภาพ กลับใจและรับบัพติศมา) *ใครก็ตามที่รับบัพติศมาอย่างถูกต้อง คน ๆ นั้นเป็นพี่น้องของเรา* ไม่ว่าเขาจะรับบัพติศมาจากสมาชิกของคริสตจักรของพระคริสต์หรือไม่ และถึงแม้ว่าเขาไม่ได้เป็นสมาชิกในคริสตจักรของพระคริสต์ในท้องถิ่นใด แต่อยู่ร่วมกับพวกนิกายสิ่งที่เขาต้องทำคือ ต้องออกมาจากพวกนิกายเสีย หรือถ้าหากเขาเป็นสมาชิกในกลุ่มที่สอนอย่างถูกต้องในการเป็นคริสเตียน เขาก็เป็นคริสเตียนถึงแม้จะไม่ได้เรียกตัวเองว่า คริสตจักรของพระคริสต์ เขาก็ยังเป็นสมาชิกของคริสตจักรของพระคริสต์สากล เพราะว่าเขาได้เกิดใหม่ด้วยน้ำและพระวิญญาณ (ยฮ. ๓.๓-๕) แต่สิ่งที่พวกเขาต้องทำก็คือ อย่าเรียกกลุ่มตัวเองโดยการตั้งชื่อให้กลายเป็นนิกายหนึ่งขึ้นมา ให้เรียกตัวเองตามอย่างที่พวกคริสเตียนในศตวรรษแรกเรียกตัวเองในพระคัมภีร์ใหม่ เพราะคริสตจักรของพระคริสต์ไม่ใช่ นิกายและไม่มีนิกาย ดังนั้นอย่าเรียกตัวเองเหมือนกับเป็นนิกายหนึ่ง

(ต่อหน้า ๒)

(ต่อจากหน้า ๑) – ใครเป็นพี่น้อง?

การไม่เป็นที่นิยมนั้นไม่ได้หมายความว่าร่วมทุกนิกาย หรือยอมรับนิกายต่างๆ ที่สอนการเป็นคริสเตียนที่ผิดจากพระคัมภีร์ การไม่เป็นที่นิยามของคริสตจักรของพระคริสต์เพราะว่า เมื่อพระเยซูทรงตั้งคริสตจักรของพระองค์ นิกายต่างๆ ที่เราเห็นในศตวรรษที่ยี่สิบเอ็ดนี้ไม่มี และพระเยซูไม่ได้มาตั้งคริสตจักรที่เป็นนิกาย แต่ทรงตั้งคริสตจักรของพระองค์เองเท่านั้น (มธ. ๑๖.๑๘) จำไว้ พระเยซูไม่เคยตั้งคริสตจักรที่เป็นนิกาย แต่ตั้งคริสตจักรของพระองค์ – คริสตจักรของพระคริสต์ (รม. ๑๖.๑๖) และคริสตจักรของพระองค์ตั้งขึ้นในวันเพ็นเทคอสเต (กจ. ๒) คนที่คิดว่า คริสตจักรของพระคริสต์เป็นนิกายๆ หนึ่ง คนๆ นั้นไม่เข้าใจความหมายของความเป็นคริสตจักรของพระคริสต์ว่าหมายถึงอะไร และใครที่รับบัพติศมาถูกต้องก็เป็นสมาชิกของคริสตจักรของพระคริสต์สากล (กจ. ๒.๔๗) – พระเจ้าจะเป็นผู้เพิ่มเขาเข้าไปในกลุ่มสาวกหรือคริสตจักร – เอ็คเคลเซียเซีย) และคริสตจักรของพระคริสต์ในศตวรรษที่ยี่สิบเอ็ดสามารถเป็นแบบเดียวกันกับคริสตจักรของพระคริสต์อย่างที่เปาโลไปก่อตั้งในที่เมืองต่างๆ ได้โดยหลักการของการใช้เมล็ดเดียวกัน (พระคำ – ลก. ๘.๑๑, ยนช. ๑.๑๑)

เรื่องการรับบัพติศมานี้มีพี่น้องของเราที่อธิบายว่า ขอให้รับบัพติศมาเท่านั้นก็ถือว่า เป็นพี่น้องของเรา ไม่ว่าจะเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของบัพติศมาหรือไม่ หรือถึงแม้จะปฏิเสธว่าบัพติศมาเพื่อยกโทษบาปก็ตาม นี่เป็นสิ่งที่เข้าใจผิด คนพวกนี้จะยกตัวอย่างเช่น มีพ่อที่ใกล้จะเสียชีวิตเรียกลูกๆ เข้ามาและบอกว่า พ่อได้เอาสมบัติไปฝังซ่อนไว้ในที่นา ใครอยากได้ก็ไปขุดเอาเอง เมื่อพ่อตาย ลูกหลายคนไม่ยอมไปขุด แต่มีคนหนึ่งได้ไปขุดจนทั่วทั้งนา แต่ก็ไม่พบอะไร เมื่อหน้าฝนมาถึง ปรากฏว่าดินที่ได้รับการขุด (พรวน) ไปทั่วก็เริ่มงอกข้าวขึ้น พี่น้องที่ยกตัวอย่างนี้ขึ้นมาอ้างก็บอกว่า เห็นไหม ลูกเข้าใจผิด แต่ก็ยังได้รับผลประโยชน์จากการเข้าใจผิดและเพราะเชื่อฟังก็เลยได้เก็บผลกำไรจากข้าวที่งอกขึ้นมา และก็บอกว่าเหมือนกัน เมื่อรับบัพติศมาถึงเข้าใจผิดก็ยังได้รับผลจากการกระทำที่ผิดๆ ขอให้ได้รับบัพติศมาก็แล้วกัน

ตัวอย่างที่ยกมา สิ่งที่ผิดแต่แรกแล้วก็คือ ผู้ที่ยกเรื่องนี้ยกเรื่องของคนที่เป็นลูกแล้ว แต่การรับบัพติศมาเป็นเรื่องของคนที่ยังไม่ได้เป็นลูกของพระเจ้า แต่จะได้เป็นลูกต่อเมื่อรับบัพติศมาแล้ว นอกจากนั้นในเรื่องก็เป็นแต่เรื่องโกหกที่พ่อโกหกลูก พระเจ้าไม่เคยโกหกเรื่องบัพติศมาว่าเพื่ออะไร เพราะฉะนั้นตัวอย่างในเรื่องนี้ไม่สามารถเอามาเทียบกับเรื่องการบังเกิดใหม่เพื่อที่จะได้รับการยกโทษบาป มันเป็นการเปรียบเทียบที่ไม่ตั้งอยู่บนข้อสมมติฐานเดียวกัน เพราะฉะนั้นใครก็ตามที่รับบัพติศมาไม่ถูกต้อง ไม่ใช่คริสเตียน เมื่อไม่ใช่คริสเตียนจึงไม่ใช่พี่น้อง โดยเฉพาะคนที่ไม่ได้รับบัพติศมาถึงแม้จะเชื่อในพระเยซูก็ตาม เพราะยังไม่ได้รับการยกโทษบาป ยังไม่ได้รับพระวิญญาณบริสุทธิ์ ยังไม่ได้เกิดใหม่ ยังไม่ได้อยู่ในคริสตจักร

(ต่อหน้า ๓)

(ต่อจากหน้า ๒) – ใครเป็นพี่น้อง?

๒. คนที่รับบัพติศมาอย่างถูกต้องแต่เชื่อในคำสอนที่ผิด ๆ เป็นพี่น้องที่หลงผิดจริง ๆ แล้วพี่น้องหลงผิดสามารถแบ่งเป็นสามกลุ่มคือ หนึ่ง กลุ่มที่รับบัพติศมาถูกต้องแต่ไม่ได้เรียกตัวเองว่าคริสตจักรของพระคริสต์ แต่ทำตัวเป็นเหมือนกับพวกนิกาย สอง พี่น้องรับบัพติศมาในคริสตจักรของพระคริสต์แต่มีความเชื่อผิด ๆ ในหลายเรื่อง สาม พี่น้องคริสเตียนที่รับบัพติศมาจากคริสตจักรของพระคริสต์แต่มีปัญหาเกี่ยวกับพี่น้องหรือผู้นำหรือย้ายไปอยู่ในที่ ๆ ไม่มีคริสตจักรของพระคริสต์ จึงย้ายสมาชิกภาพไปอยู่กับพวกนิกายต่าง ๆ

คนที่รับบัพติศมาถูกต้อง แต่เชื่อบางเรื่องที่ไม่ถูกต้อง เช่น เรื่องลัทธิพันธปี การมีอิทธิฤทธิ์ในการรักษาโรคหรือทำการอัศจรรย์ รอดโดยการประพุดิตีของตัวในการรักษาบัญญัติ (นิตินิยม) รอดด้วยความเชื่อเท่านั้น รอดแล้วรอดตลอดไปไม่มีการหลุดจากพระคุณ การเป็นขึ้นจากตายไม่มีหรือผ่านไปแล้ว ใช้เครื่องดนตรี ให้ผู้หญิงเป็นนักเทศน์ ใช้ถ้วยพิธีศีลระลึกใบเดียว ทำพิธีหักขนมปังวันเสาร์หรือวันไหนก็ได้ (นมัสการพระเจ้าตามอำเภอใจ) คนพวกนี้ถือว่าเป็นพี่น้องคริสเตียน แต่เป็นพี่น้องที่หลงผิด และถ้าหลงผิดในเรื่องนี้ตลอดไปก็น่าเป็นห่วงในการไม่เชื่อฟังพระเจ้า และการมีความหวังที่ผิด ๆ โอกาสที่จะหลุดจากพระคุณมีความเป็นไปได้สูง (ฆต. ๕.๔)

แต่เพราะสายสัมพันธ์ทำให้เรายังคงสามัคคีธรรมกันคริสเตียนที่ปฏิบัติผิดและมีคำสอนที่ผิด ๆ คำสอนเหล่านี้จึงไม่มีวันหยุดหรือหมดไปจากในคริสตจักร แต่มักจะโผล่ขึ้นมาเรื่อย ๆ (เหมือนพวกยิวที่มีพวกคะนาคันที่เหลื่ออยู่คอยเป็นเลี้ยนหนามทิ่มแทงพวกเขาอยู่ตลอดเวลา) และเป็นคำสอนของพวกนิกายต่างที่ปฏิบัติกันอยู่ จึงทำให้พี่น้องคิดว่าคริสเตียนที่ไปเชื่อในเรื่องผิด ๆ เหล่านี้พลอยเป็นนิกายไปด้วย ไม่ใช่ พวกเขาไม่ใช่นิกาย แต่เป็นพี่น้องคริสเตียนที่หลงผิดในเรื่องหลักคำสอนต่าง ๆ เขายังเป็นพี่น้องของเราอยู่

สิ่งที่เราควรทำกับพี่น้องที่หลงผิดในเรื่องคำสอนคือ สอนเพิ่มเติมเหมือนกับที่ปรกติลากับอะกุลาสอนเพิ่มเติมให้แก่อะโปโล (กจ. ๑๘.๒๔-๒๗) แต่ถ้าหากพวกเขาไม่ยอมฟังคำสอนที่ถูกต้องและเป็นเหมือนกับพวกฮูเมนาและอาเล็กซันดะโร (๑ ทธ. ๒.๒๐) และไปเที่ยวเลี่ยมสอนพี่น้องให้หลงเชื่ออย่างผิด ๆ ก็ปล่อยเขาไว้กับซาตาน - ตัดสามัคคีธรรม

แท้จริงไม่มีพี่น้องคนไหนที่เข้าใจทุกเรื่องในพระคัมภีร์ถูกต้องหมดทุกเรื่อง แต่เรื่องที่เป็นหลักคำสอนโดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับความรอด เราจำเป็นต้องเข้าใจอย่างถูกต้องเพื่อจะรอด บางเรื่องเป็นเรื่องที่สำคัญแต่ไม่เกี่ยวกับความรอดเช่นพระเจ้าสร้างโลกโดยคำตรัสอย่างรวดเร็วยกยในเจ็ดวันหรือว่า พระเจ้าสร้างโลกโดยใช้หลักวิวัฒนาการเป็นเวลานาน สำหรับ

(ต่อหน้า ๔)

(ต่อจากหน้า ๓) – ใครเป็นพี่น้อง?

ผม ผมเชื่ออันแรก แต่คนที่เชื่อว่าพระเจ้าใช้หลักวิวัฒนาการซึ่งผมเชื่อว่าผิด แต่ถ้าหากเขาเก็บความเชื่อของเขาเป็นการส่วนตัว และไม่ไปเที่ยวสอนและยุยงคนอื่น ๆ และสร้างปัญหา ผมสามารถที่จะสามัคคีธรรมกับเขาได้ถึงแม้เขาจะเชื่อผิด ถือว่าความเชื่อของเขาเป็นเรื่องส่วนตัวระหว่างเขากับพระเจ้า แต่ถ้าหากเขายืนยันต้นจะสอนความเชื่อผิด ๆ ของเขาให้กับคนอื่น ๆ ผมก็ต้องตัดสามัคคีธรรมเขา เพราะเขาไม่เพียงแค่อสอนความเท็จ แต่สร้างความแตกแยก และทำให้คนหลงผิด เป็นเรื่องส่วนรวมและของคริสตจักรไปแล้ว จำเป็นต้องหมายเขาและเตือนพี่น้องในเรื่องความเชื่อผิด ๆ ของเขา

แต่ถ้าวันนี้มีพี่น้องที่สอนว่า เราไม่จำเป็นต้องประชุมนมัสการพระเจ้าเวลา ๑๐.๐๐ น. ของวันอาทิตย์ แต่เป็น ๖.๐๐ น. หรือ ๑๒.๐๐ น. ก็ได้ ผมจะไม่เสียเวลาเถียงที่เขาต่างจากผม เพราะนี่ไม่ใช่เรื่องหลักคำสอนแต่อย่างใด มันเป็นเรื่องของความเหมาะสมสำหรับแต่ละท้องถิ่น นี่เป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับความรอดเพราะไม่ใช่เรื่องของหลักคำสอนหรือความเชื่อเลย หรือเราจะทำพิธีหักขนมปังก่อนหรือหลังคำเทศนา สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องของความคิดเห็นและความเหมาะสม ไม่เกี่ยวกับความรอด

แต่เมื่อมาถึงเรื่องการใช้เครื่องดนตรีหรือไม่ใช้เครื่องดนตรี นี่ไม่ใช่เรื่องความคิดเห็น แต่เป็นเรื่องของหลักคำสอนและความเชื่อในการนมัสการพระเจ้า พี่น้องหลาย ๆ คนก็พยายามที่จะทำเรื่องนี้ให้เป็นแต่เรื่องความคิดเห็น ทั้ง ๆ ที่มันเป็นเรื่องของหลักคำสอน เพราะว่ามีคำสั่งให้ร้องเพลงในพระคริสตธรรมคัมภีร์ใหม่ และมีตัวอย่างของพระเยซูและอัครสาวกเปาโล แต่ก็มีพี่น้องส่วนหนึ่งบอกว่า นี่ไม่ใช่เรื่องของความรอด พวกนี้เข้าใจผิด การไม่เชื่อฟังพระเจ้าเป็นเรื่องของความรอด การไม่เชื่อฟังเป็นเรื่องของความบาป และเรื่องของความบาปเป็นเรื่องของความรอด

ใครคือพี่น้องของเรา? พวกที่เชื่อในคำสอนผิด ๆ แต่ได้รับบัพติศมาอย่างถูกต้อง พวกนี้เป็นพี่น้องแต่เป็นพี่น้องที่หลงผิด ไม่ใช่ร่างกายอย่างพวกแบปติสต์ เพนเตคอส เพรสไบทีเรียน และอื่น ๆ *พระคัมภีร์ไม่เคยพูดถึงนิกายพวกนี้* เพราะว่ามีนิกายพวกนี้ไม่มีในศตวรรษแรก แต่นิกายในพระคัมภีร์จริง ๆ หมายถึง พี่น้องคริสเตียนที่ติดตามมนุษย์และสอนสิ่งที่แปลกแตกต่างออกไปจากคำสอนของพวกอัครสาวกและพระเยซูจนทำให้เกิดการแตกแยกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ถ้าหากนี่คือความเข้าใจของคำว่านิกาย เรามีหลายนิกายในคริสตจักรของพระคริสต์แล้วในประเทศไทย สิ่งของแต่ละนิกายหรือกลุ่มเหล่านี้ต้องทำคือ กลับใจใหม่และกลับมาสอนตามอย่างที่เราเชื่อของพระเจ้าบอกไว้เท่านั้น

(ต่อหน้า ๕)

(ต่อจากหน้า ๔) – ใครเป็นพี่น้อง?

นิกายในพระคัมภีร์แท้จริงเป็นเรื่องการติดตามผู้นำที่เป็นมนุษย์ เช่นพวกที่ติดตามเปาโล เปโตร อะโปลอและบางคนก็อ้างแม้แต่พระคริสต์ (๑ กธ. ๑.๑๐-๑๓) แต่ที่เป็นคำสอนเท็จก็มี เช่นพวกนิตินิยมที่สอนว่าความรอดเป็นด้วยการประพุดหรือรักษาพระบัญญัติเดิม (กจ. ๑๕.๑) หรือพวกไถยนิยมที่ปฏิเสธสภาพความเป็นมนุษย์ของพระเยซู (๑ ยส. ๔.๒, ๒ ยส. ๗) หรือพวกที่สอนว่าการเป็นขึ้นจากตายผ่านไปแล้ว (๒ ตธ. ๒.๑๘) หรือการเป็นขึ้นจากตายไม่มี (๑ กธ. ๑๕.๑๒) พวกนี้คือนิกายในพระคัมภีร์ การเป็นนิกายต่างๆเหล่านี้เป็นสิ่งที่ผิดและต้องกลับใจใหม่ ต้องเลิกติดตามมนุษย์และเชื่อและสอนคำสอนที่ถูกต้อง

มีพี่น้องที่พูดว่า คริสตจักรของพระคริสต์มีสิทธิ์ที่จะเชื่อผิดได้ นี่ผมไม่เห็นด้วย พวกเขายกตัวอย่างของคริสตจักรเริ่มแรกที่เชื่อในเรื่องผิด ๆ หลายเรื่อง และอ้างว่า พระเจ้ายังคงเรียกพวกคริสตจักรเหล่านั้นว่าเป็นคริสตจักรของพระเจ้า นี่เห็นด้วยและไม่ขอโต้แย้ง แต่สิ่งที่พี่น้องเหล่านี้ลืมไปก็คือว่า ในขณะที่พระเจ้ายังเรียกพวกเขาว่าเป็นคริสตจักรของพระองค์ พระองค์ก็เรียกร้องให้พวกเขากลับใจใหม่ คริสตจักรที่เชื่อผิดหรือหลงผิดมีกำหนดเวลาที่ต้องเปลี่ยนและกลับใจให้ถูกต้องด้วย ไม่ใช่ดำเนินและสอนต่อไปอย่างผิด ๆ เหมือนกับคริสเตียนแต่ละคนที่ยังคงไม่เติบโตเป็นผู้ที่รอบคอบ ในระหว่างที่เติบโตและพยายามแก้ไข พระเจ้าก็ยอมรับเราได้ แต่เมื่อใดที่เราเลิกแก้ไขปรับปรุงตัวให้ดีขึ้นและไม่ยอมเปลี่ยนอีกแล้ว เมื่อนั้นพระเจ้าก็จะไม่ยอมรับเราอีกต่อไป – แข็งกระด้างและปฏิเสธที่จะกลับใจ ดังนั้นคริสตจักรก็เหมือนกัน トラบใดที่มีข้อผิดพลาดแต่พร้อมจะแก้ไขปรับปรุงตลอดเวลา พระเจ้าก็ยอมรับ

มีพี่น้องที่พูดว่า การจะรื้อฟื้นคริสตจักรเริ่มแรก คริสตจักรไหน? – ยะรูซาเลม เอเฟโซ โกลโลชาย โกรินโธ เอเธลโลนิเก คริสตจักรพวกนี้มีข้อบกพร่องทั้งสิ้น คำตอบก็คือ **คริสตจักรอันที่ได้รับการแก้ไขแล้วหลังจากที่ได้รับการตักเตือนจากองค์พระผู้เป็นเจ้าและอัครสาวก** คริสตจักรที่ไม่แก้ไขและกลับใจใหม่ มีกำหนดเวลาก่อนที่จะถูกยกคั่นประทีปไปจากพวกเขา

พี่น้องอีกกลุ่มคือ พวกที่รับบัพติศมาอย่างถูกต้องในคริสตจักร แต่มีปัญหาเกี่ยวกับพี่น้องหรือผู้นำคริสตจักร หรือย้ายถิ่นฐานไปอยู่ในที่ ๆ ไม่มีคริสตจักรของพระคริสต์ เลยย้ายสมาชิกภาพและไปนมัสการร่วมกับพวกนิกาย พี่น้องคริสเตียนของเราที่อยู่กลุ่มนี้มีจำนวนมาก การที่พวกเขาไปเข้าอยู่ในนิกายต่างๆเพราะขาดความเข้าใจและคิดว่านิกายเป็นคริสเตียน หรือเข้าใจว่าคริสตจักรของพระคริสต์ก็เป็นนิกายหนึ่ง ดังนั้นไปร่วมกับนิกายไหนก็ได้ พี่น้องพวกนี้ไม่รู้ว่า นิกายไม่ใช่คริสตจักรของพระองค์ และการไปนมัสการร่วมกับพวกนิกายเป็นการนมัสการที่ไร้ประโยชน์เพราะเอาคำสอนมนุษย์มาถือเป็นบัญญัติ

(ต่อหน้า ๖)

(ต่อจากหน้า ๕) – ใครเป็นพี่น้อง?

๓. **นิกายในสมัยใหม่-ไม่ได้รับบัพติศมาอย่างถูกต้อง** พวกนี้ไม่ใช่พี่น้องคริสเตียน พวกนิกายต่าง ๆ ที่เราพบในปัจจุบัน เป็นพวกที่เกิดมาในภายหลัง เมื่อพระเยซูทรงตั้งคริสตจักรของพระองค์ในหนังสือกิจการบทที่ ๒ ในวันเพ็นเตคอสเต พระเยซูทรงตั้งคริสตจักรเดียวคือ คริสตจักรของพระองค์ (คริสตจักรของพระคริสต์) แต่คริสตจักรเริ่มแรกได้มีคำสอนเท็จเข้ามาในคริสตจักรตั้งแต่พวกอัครสาวกยังไม่ทันเสียชีวิต การหลงไปของคริสตจักรไม่ใช่เกิดขึ้นในวันเดียว แต่ค่อยเป็นค่อยไป จนในที่สุดเมื่อถึงศตวรรษที่หกจึงเป็นรูปเป็นร่างขึ้นมาที่นักประวัติศาสตร์คริสตจักรยอมรับว่าเป็นนิกายคาทอลิก

คาทอลิกสอนหลาย ๆ อย่างที่ผิดเช่น การให้เด็กทารกรับบัพติศมาด้วยการพรม การนับถือนางมาเรียว่าเป็นมากกว่ามนุษย์ธรรมดา การยกย่องว่าไปโปเป็นผู้สืบทอดตำแหน่งของอัครสาวกเปโตร การเชื่อว่าบาทหลวงยกโทษบาปได้และต้องไปสารภาพกับหลวงพ่อก่อนการมีระบบการปกครองที่มีศูนย์รวมอำนาจที่วาทิกันและมีคำสอนและการปฏิบัติอื่น ๆ อีกมากมายที่ผิดจากพระคำ โดยเฉพาะเมื่อมาร์ติน ลูเธอร์ (๑๕๑๗-๑๕๔๖) ต่อด้านวาทิกันในการอ้างว่าบาปลบล้างได้ด้วยเงิน (๑๕๑๗) และได้เกิดเป็นพวกโปรเตสแตนต์ (พวกต่อต้าน) แต่ก็ยังคงคำสอนหลายอย่างของคาทอลิกไว้ หลังจากนั้นก็เกิดเป็นนิกายต่าง ๆ อีกมากมายมาจนถึงทุกวันนี้ มีคำสอนต่าง ๆ ที่เพี้ยนไปจากพระคัมภีร์มากมาย

พวกเราที่เกิดมาในปัจจุบันนี้ก็เลยคิดว่า พระเยซูทรงตั้งนิกายต่าง ๆ เหล่านี้ด้วย หรือมีความคิดว่านิกายพวกนี้เป็นส่วนหนึ่งของคริสตจักรที่พระเยซูทรงตั้งขึ้นในวันเพ็นเตคอสเต พระเยซูไม่รู้จักคริสตจักรเหล่านี้เลย นิกายพวกนี้ไม่เคยถูกเอ่ยถึงเลยในพระคัมภีร์ – คาทอลิก โปรเตสแตนต์ แบปติสต์ ซีเอ็มเอ โอเอ็มเอฟ เพรสไบทีเรียน เพ็นเตคอสต พะยาน พระยะโฮวา มอร์มอนและอื่น ๆ พระคัมภีร์พูดถึงแต่คริสตจักรของพระเยซูคริสต์เท่านั้น และมีแต่คริสตจักรนี้เท่านั้นที่พระองค์ตั้งและเป็นของพระองค์ ดังนั้นคนที่เป้นคริสเตียนต้องอยู่ในคริสตจักรที่พระเยซูตั้งขึ้นเท่านั้น และคนที่รอดแล้วและเป็นพี่น้องเรามีแต่พวกที่อยู่ในคริสตจักรของพระองค์

นิกายไม่ใช่มิตรของคริสตจักรของพระคริสต์ แต่เป็นคู่แข่งที่ทำให้คนเข้าใจผิดและสับสนคิดว่าเป็นพวกเดียวกันหรือเหมือนกัน นิกายเหล่านี้เป็นอันตรายต่อคริสตจักรแท้ของพระองค์ เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ซาตานทำให้มนุษย์เราเชื่อไป ศาสนาเทียมเท็จและการสอนผิด ๆ เป็นวิธีการของมารในการทำให้มนุษย์ยังไม่สามารถหาคริสตจักรแท้พบและจะได้หลงผิด ศาสนาเทียมเท็จเป็นวิธีการหนึ่งของมาร *ของเทียมยิ่งใกล้เคียงของแท้เท่าไรยิ่งอันตราย* เพราะทำให้ดูไม่ออกว่าอันไหนแท้ อันไหนเทียม มนุษย์ง! เลือกถูก เลือกผิด คนที่เลือกถูกก็ดีไป คนที่เลือกผิดก็ตกหลุมมาร ถูกตมไป!

ข่าวคริสตจักร

สัมมนาเรื่องบทบาทของสตรี

ขอเชิญพี่น้องทั้งบุรุษและสตรีมาร่วม วันที่ ๑๑-๑๒ พฤศจิกายน คุณลอเรน ฮอลิง-เสวิร์ทจะมานำบทเรียนในเรื่องบทบาทของสตรีในคริสตจักรที่ขอนแก่น ฟรี!

คริสเตียนใหม่ ๖ คน

มัธยาจิติรี - แม่สี กางทา (๖๗) และคุณอาพร พงษ์ไพโร (๓๐) ของพระเจ้า

อวยพรด้วยครับ

คริสเตียนแค้มป์ - ขอบคุณพระเจ้าสำหรับจิตวิญญาณ ๔ ดวงคือ คุณสุพัฒน์ สندا (๓๖)

คุณสุตารัตน์ หมั่นพลศรี (๓๕) จากหนองบัวลำภู

คุณอัญชนิตา ละโพ (๒๕) มหาสารคาม และคุณพลศักดิ์

ปากหวาน (๑๔) จากมุกดาหาร

สำเร็จ ๒ คน

ขอแสดงความยินดีกับ คุณกัลยา พันนันทน์ จากคริสตจักรที่อุดรและคุณอิศรียา ศาลาดี จากบ้านคำไฮ แต่เคยเป็นสมาชิกที่คริสตจักรน้ำพอง ส่วนผู้ที่จบจากสถาบันพระคริสตธรรมขอนแก่นรวมทั้งสิ้น ๙๔ คน เเทมใหม่เปิดวันที่ ๒ มกราคม ๒๐๑๒ ผู้ที่สนใจรีบติดต่อคุณอนุชา ป้อมบุบผา

ประสบความสำเร็จ

แค้มป์ครอบครัวอีสานที่ผ่านมา มีพี่น้องประมาณ ๒๕๐ กว่าคนที่มาร่วมจาก ๓๗ คริสตจักรทั้งอีสาน กลางเหนือและประเทศลาว เกิดใหม่ ๔ คน ทุกคนตั้งใจที่เข้าร่วมสามัคคีธรรมกันอย่างสนิทสนม พระคำจากนักเทศน์และผู้นำดีเยี่ยม อาหารอร่อยดีเลิศ ประเพณีหมูหันเป็นที่ถูกใจพี่น้องเหมือนเดิม พบกันใหม่ที่วังตอตั้งในเดือนเมษายน ๒๐๑๒ เต๋อ

ฟื้นฟูหนองบัวแดง

คริสตจักรหนองบัวแดงเชิญชวนพี่น้องทั่วประเทศมาในงานฟื้นฟูในวันที่ ๑๓-๑๕ มกราคม ๒๐๑๒ “ผู้นำและการเจริญขึ้นของคริสตจักร” ไม่เสียค่าอาหารใดๆ จึงหวังว่าพี่น้องจะมากันอย่างคับคั่ง

ซุบซิบอีกแล้ว

คจ. คึกคักอีกครั้ง ... หลังน้ำเลิกท่วม ... แต่แล้วก็ท่วมอีก • กลับสกนครแล้ว ... ตึก ... เปิดร้านขายถุงเท้า•มาเอาใบปลิวไปแจก ... จงรักษ์ ... คจ. อุดร•ดีใจด้วย ... แม่สีและอาพร ... คริสเตียนใหม่มีญาติจาก•ไปถอนฟันครูด ... มุกดา ... เจ็บเป็นอาทิตย์ • ไปเพิ่มเลือดและให้อ็อกซิเจน ... จิต ... ขอให้แข็งแรงเด้อ•คลอดลูกสาวแล้ว ... พรสวรรค์ ... ชื่ออันเดรียแอนนา• รับซ่อมแซม ... สันตต์ ... ตึกสถาบัน • หาซื้อที่ดิน ... คจ.บ้านไผ่ ... ยังหากันอยู่ • เกษียณแล้ว จะมาเรียน KKBI ... กุหลาบ ... กุมภาวปี

ติดอยู่นครปฐม ... คุณเสี่ยวอยากมาแคมป์ ... หัวชั่วโมง•เท่าไรสามีก็ต้องยอมจ่าย ... วิชัย ป้อม ... ให้ภรรยาสวย•อยู่ตลอด ... วิชัย (หนองคาย) ประสาท สุนันท์ บุญรอด ทองอยู่ ... ขอชม•อยู่ตลอดเหมือนกัน ... ทองใสและโหน่ง ... สตรีภวิญญ์•ประยูรต้องกลับก่อน ... พ่อเรย์ป่วย ... เบาหวานขึ้น•มาก่อน ... พระราม ... เป็นโยฮันบัพติศโต•แวมมาตลอด ... โตและแต่ม ... หนองกุง•พี่น้องสัมพันธ์ ... สิบล้อชั่วโมงถึงขอนแก่น ... แต่ก็ยังมา •มาก่อน ... ใจ & ใจ ... แต่กลับก่อน•มาหลัง ... สมเพียร & เนาว์ ... แต่ไปหลัง•อยู่ตลอดเป็นครั้งแรก ... เฉิน & สมหมาย ... จะพยายามคราวต่อไปอีก•หนองบัวแดง ... มนตรีและพี่น้อง ... อยู่ตลอดด้วย •พี่น้องวังตอตั้ง ... วิรัตน์นำมา ... มากันหลาย•หุ่นดี ... ทัดต์ ... ลดไปหลายกิโลกรัม•ดีใจเกิดและลูกสาว ... ประเทศลาว ... แวมมาด้วย•พี่น้องอุดร ... ฉลามนำมา ... ดีใจที่เห็นหน้า•มาทั้งครอบครัว ... ใจ ... สกนคร•ร้องเพลง & อ่านพระคัมภีร์ ... ไก่ โก่อ้และป่าโจ ... เป็นกรรมการให้•แคมป์เยี่ยม ... พี่น้องประมาณ ๒๕๐ คน ... จาก ๓๗ คจ. •ขอบคุณพระเจ้า ... ค.ต. ใหม่ ๔ คน ... ขอพระเจ้าอวยพร•ขอบคุณพี่น้องที่เตรียมงาน ... ประธาน ปัญญา สงกรานต์ สิง ... ทีมนมเมจิ•สตรีช่วยกันเต็มที่ ... แดง โอ้ เขียว สุวรรณ แม่สวัสดิ์ นิม ป้าลำสี ... ขอบคุณหลาย•อาหารอร่อยไม่เคยผิดหวัง ... ดั่ง จันท์ & วันเฉลิม ... ทั้งคณะแม่ครัว •พระคำเต็มอ้อม ... ขอบคุณนักเทศน์ทั้งหลาย ... ประมูอย่างดี•หมูหันสองตัว ... ไม่เหลือ ... หูหมุยยังหายเลย•พบกันใหม่ ... วังตอตั้ง ... เมษายน ๒๐๑๒

๑ ลุ่ม - ลูก

โดย วีรศักดิ์ วรฤทธิสกุล

ตุ๊กตาล้มลุกเป็นตุ๊กตาที่ไม่ว่าเราจะตีมันแรงขนาดไหนและทำให้หายหลังไปกี่ครั้ง หรือ ตบหัวให้มันล้มลงนับครั้งไม่ถ้วน มันก็จะหายกลับมาตั้งตรงอีก ผมชอบ! เหมือนนักมวยที่ถูกต่อยล้มครั้งแล้วครั้งเล่า แต่ก็ไม่ยอมถูกนับสิบสักที กลับลุกขึ้นสู้อีก ทุกคนชอบนักมวยอย่างนี้ บางครั้งไม่ยอมแพ้แต่ยอมตายก็มี – ตายดีกว่าแพ้! (ความจริงยอมแพ้ดีกว่ามันเป็นแค่กีฬา)

การดำเนินชีวิตบนโลกนี้ก็เหมือนกัน *ไม่มีใครที่ไม่เคยล้มหรือผิดพลาด* แต่ตราบไต่ที่เราไม่ยอมแพ้และตั้งกลับลุกขึ้นสู้อีก เราก็จะประสบความสำเร็จ ผู้ชอบธรรมล้มเจ็ดหนก็ยังจะกลับมาอีก (สภษ. ๒๔.๑๖) เมื่อล้มอย่าตำตัวเองจนไม่ยอมยกโทษให้ตัวเอง และจมอยู่ในอดีตที่ผิดพลาด ให้ความผิดพลาดเป็นบทเรียนและฉลาดขึ้น อย่าทำผิดเหมือนเดิมอีก

ให้เราให้ออกาสและกำลังใจแก่คนที่พลังพลาดไปและขอแก้ตัวใหม่ (ฆต. ๖.๑) เหตุเพราะบาปมันมีอำนาจครอบงำเราและมีพลังอำนาจเหนือเรา ทำให้เราตกเป็นทาสของมัน ต้องให้พระวิญญูญาณบริสุทธิ์ที่อยู่ในเราให้กำลังใจ หนุนใจและปลอบใจเพื่อจะได้ลุกขึ้นสู้อีก

ในพระคัมภีร์เดิมตัวอย่างของดาวิดที่ทำผิดกับนางบัทเชาะ ท่านได้สารภาพกลับใจ ยอมรับว่าตนเป็นคนบาปเมื่อผู้พยากรณ์ธานามาเผชิญหน้าท่าน และท่านได้ขอพระเจ้ายกโทษเพื่อจะได้เริ่มต้นใหม่ *ตราบไต่ที่เรายังมีลมหายใจ เราสามารถเริ่มใหม่ได้เสมอ*

โยนาห์เนงานการประกาศที่นินะเวไปยังเมืองธาระซิค แต่พระเจ้าไม่ยอมให้หนี พระองค์ส่งปลาใหญ่มากลืนท่าน ในที่สุดท่านได้กลับใจสารภาพความผิดในท้องปลา และพระเจ้าให้ปลาคายท่านออกมา โยนาห์ได้รับโอกาสอีกครั้ง ท่านได้กลับใจไปประกาศที่นินะเวถึงแม้ว่าจะไม่ชอบชาวอะซีเรียก็ตาม

ในพระคัมภีร์ใหม่เราก็มีเปโตรที่ปฏิเสธพระเยซูถึงสามครั้ง แต่ได้กลับใจใหม่เมื่อพระเยซูได้ทอดพระเนตรดูเขาและระลึกได้ว่าพระองค์ได้ตรัสว่า เขาจะปฏิเสธพระองค์ถึงสามครั้ง ก่อนไถ่ขึ้นสองครั้ง (มธ. ๒๖.๕๔-๖๒, มากกว่าไถ่อีก และอาจจะมากกว่าสามครั้งด้วยซ้ำไป) พระองค์ให้ออกาสเปโตรและท่านได้กลายเป็นเสาหลักของคริสตจักร (ฆต. ๒.๙) และได้เขียนหนังสือ ๑ และ ๒ เปโตรไว้ให้เราได้อ่าน

แม้แต่เปาโลเองก่อนจะมาเป็นคริสเตียนก็ได้พลาดในการตามล้างฆ่าพวกคริสเตียน พระเจ้าได้ให้คนบาปตัวเอ้อย่างท่านมาเป็นถึงอัครสาวกเพื่อจะได้ใช้ชีวิตของท่านเป็นตัวอย่างในการกลับใจใหม่และอุทิศตัวอย่างแท้จริงให้แก่งานของพระเจ้า เป็นอัครสาวกที่สำคัญมาก

(ต่อหน้า ๑๐)

(ต่อจากหน้า ๙) – ลัม-ลุก

คนหนึ่ง และได้เขียนจดหมายไว้ถึง ๑๔ เล่ม (หนังสือเอ็บรายอาจจะไม่ใช่)

มาระโกที่ติดตามเปาโลและบารนาบาในการออกประกาศครั้งแรก แต่เกิดกลัวและถอยกลับ เปาโลในบั้นท้ายชีวิตบอกว่า มาระโกเป็นคนที่มิประโยชน์ มาระโกมีคนอย่างบารนาบาที่ทำให้การสนับสนุนและให้โอกาสแก่เขา บารนาบาได้ยื่นหยัดเพื่อเขา (กจ. ๑๕.๓๘-๓๙) ทำให้เขาได้กลายเป็นคนที่มิประโยชน์ และได้เขียนหนังสือมาระโกให้พวกเราได้อ่าน

ส่วนเรื่องของบุตรน้อยก็เป็นอีกเรื่องที่สอนพวกเราได้อย่างดีสำหรับคนที่ลัมแล้วต้องการลูกอีก พ่อยีนรอฟร้อมจะให้ลูกกลับมาเสมอ ระวังอย่าเป็นเหมือนพี่ชายคนโตที่ไม่ยอมและไม่อยากให้น้องกลับมา (ลก. ๑๕.๑๑-๓๒)

สำหรับคนที่ลัมแล้วไม่ลูกคือ ยูดาอิกการิโอด เมื่อทรยศต่อพระเยซูแล้วแทนที่จะเปลี่ยนชีวิต ยอมรับผิดแล้วเริ่มต้นใหม่กับพระองค์ เขาไปแขวนคอตายดีกว่า (มธ. ๒๗.๕) เลยได้ไปนรก และเดมาเป็นอีกคนที่เปาโลบอกว่าได้ทิ้งท่านและกลับไปหาโลกแล้ว (๒ ตธ. ๔.๑๐)

พี่น้องครับ *ไม่มีใครไม่เคยทำผิดพลาด* (๑ ยธ. ๑.๘-๑๐) เราไม่ใช่มนุษย์วิเศษอะไรมาจากไหน พวกเราถูกทดลอง ไร้เวลา ถูกหลอกหลวงจากซาตานและมีตัณหาของตัวเองด้วยกันทุกคน ไม่ต้องอวดเป็นผู้วิเศษ (แกล้งทำตัวเป็นผู้ชอบธรรมที่ไม่มีบาปเหมือนพวกฟาริซาย) ยอมรับความจริงถึงความบกพร่องของตัวเอง นั่นคือจุดเริ่มต้น เมื่อยอมรับแล้ว กลับใจใหม่ ขอรกรยกโทษจากพระเจ้า แล้วพระองค์จะยกโทษให้ เราจะได้มีโอกาสเริ่มต้นใหม่ พระเจ้ายินดีที่จะให้โอกาสแก่ทุกคนที่จะเริ่มต้นใหม่ ขอให้กลับใจจริงและตั้งใจใหม่จริง ให้เราขอบพระคุณพระเจ้าเสมอสำหรับพระเมตตาของพระองค์ที่ทรงโปรดยกโทษและให้โอกาส แต่เราต้องมีความจริงใจที่จะเริ่มใหม่ อย่าทำเป็นเล่น ๆ เอาจริงกับชีวิตที่พระองค์ให้โอกาสมารับใช้พระองค์ อย่ารับพระคุณพระเจ้าเปล่า ๆ

พี่น้องอีกประเภทหนึ่งที่ไม่ควรจะมีคือ พี่น้องที่คอยแคะไค้คุ้ยเขี่ยหาความผิดของพี่น้องที่ตัวไม่ชอบขี้หน้า เทียวชอบหาเรื่องกับคนอื่นที่ตัวไม่เห็นด้วยหรือมีเรื่องด้วย พี่น้องประเภทนี้เยอะในคริสตจักรที่คอยแคะแฉับผิดคนอื่น ระวังให้ดี พระเยซูตรัสว่า คนที่มัวแต่มองแต่ผงในตาพี่น้อง แต่ไม่ทั้งท่อนในตาของตัวเองกลับมองไม่เห็น (หน้าชื่อใจจด) เป็นคนที่น่าเกลียดและเป็นฟาริซาย! แถมบางที่ตั้งตัวเป็นผู้พิพากษาด้วยซ้ำ

ต้องพร้อมให้โอกาสคนที่ต้องการเริ่มต้นใหม่จริงๆ (คนที่แกล้งทำก็มี ทำที่และเวลาจะเป็นเครื่องพิสูจน์ - *ต้องมีผลของการกลับใจใหม่ - มธ.๓.๘*) ถ้าพระเจ้าให้โอกาสเราและคนอื่น เราต้องให้โอกาสคนอื่นด้วยเหมือนกัน พวกเราชอบประมาดและซ้ำเติมคนที่ลัม (กระต๊อบซ้ำเวลาเขาลัม) ให้เราเปลี่ยนเป็น ให้กำลังใจและหนุนใจ เชื่อว่าพระเจ้าต้องการให้เราเป็นคนอย่างนั้นมากกว่า ผู้ที่ไม่แสดงความเมตตาจะไม่ได้รับความเมตตา

ทำไมร้องเพลง?

โดย วีรศักดิ์ วรฤทธิ์สกุล

เรามีคำสั่งที่ต้องทำตาม - คำสั่งให้ร้องเพลง (อพ. ๕.๑๙, กข. ๓.๑๖, ยก. ๕.๑๓, ๑ กธ. ๑๔.๑๕) ตัวอย่างของพระเยชู (มธ. ๒๖.๓๐) ตัวอย่างของเปาโล (กจ. ๑๖.๒๕) ประวัติศาสตร์คริสตจักรยืนยันว่า เครื่องดนตรีไม่ได้เข้ามาสู่คริสตจักรจนถึงศตวรรษที่หก แต่บางคนเชื่อว่าไม่ได้เข้ามาจนถึงศตวรรษที่สิบเอ็ดในคริสตจักรของคาทอลิก ดังนั้นคริสตจักรเริ่มแรกเป็นเวลาหลายร้อยปีไม่เคยใช้เครื่องดนตรีเลย เครื่องดนตรีเป็นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ที่น่าเข้ามาใช้ในคริสตจักรโดยไม่มีอำนาจจากพระคำ (พระคริสตธรรมพันธสัญญาใหม่)

พี่น้องที่ต้องการใช้เครื่องดนตรีไม่เข้าใจเรื่องคำสั่งเจาะจงและคำสั่งทั่วไป เมื่อสั่งเจาะจงแล้วไม่จำเป็นต้องห้าม เช่น เมื่อพระเจ้าสั่งโนฮาให้สร้างเรือด้วยไม้โกเฟอร์แล้ว ไม่จำเป็นต้องห้ามว่า อย่าใช้ไม้สัก ไม้เต็งหรือไม้อื่นๆ ถ้าต้องทำอย่างนั้น พระคัมภีร์เดิมทั้งเล่มคงเต็มไปด้วยชื่อไม้ที่พระเจ้าห้ามเป็นพันๆชนิด การสั่งให้ร้องเพลงก็คือ “ร้อง” ไม่ต้องห้ามว่าอย่าเล่นนะ อย่าใช้ฮอร์แกน เปียโนหรือกีตาร์นะ ถ้าต้องทำอย่างนั้น พระคัมภีร์ใหม่ก็คงเต็มไปด้วยชื่อเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ เมื่อพระเจ้าสั่งให้ร้อง นี่คือคำสั่งทางบวก ไม่จำเป็นต้องออกคำสั่งทางลบ “ห้ามหรืออย่า” อีก ถ้าพระเจ้าจะให้ใช้เครื่องดนตรีได้ พระเจ้าจะสั่งคำสั่งทั่วไปคือ ทำเสียงเพลงหรือทำเสียงดนตรีถวายเรา ถ้าเป็นอย่างนี้จะใช้หรือทำอะไรก็ได้

เมื่อพระเจ้าสั่งให้ไปประกาศ “ไป” เป็นคำสั่งทั่วไป จะไปด้วยเครื่องบิน รถเมล์ เรือหรือพาหนะอะไรก็ได้ จะวิ่ง เดิน หรือคลานไปก็ได้ แต่ถ้าพระเจ้าสั่งว่า “จงเดินไปประกาศ” นี่คือคำสั่งเจาะจง ห้ามไปวิธีอื่นโดยอัตโนมัติ พระเจ้าไม่จำเป็นต้องบอกห้ามทำอย่างนั้น ห้ามทำอย่างนี้อีก การบอกว่า “เดิน” ก็ชัดเจนว่า ห้ามวิ่ง ห้ามคลานและอื่นๆ “ประกาศ” ก็เหมือนกันเป็นคำสั่งทั่วไป จะประกาศโดยปาก ใบปลิว วิทยู บทเรียนในโปรษณีย์หรืออะไรก็ได้ ถ้าเข้าใจเรื่องคำสั่งเจาะจงและทั่วไป การที่จะเข้าใจเรื่อง “ร้อง” เพลงก็ง่าย

ส่วนข้ออ้างต่างๆของพวกที่ต้องการใช้เครื่องดนตรีไม่มีอะไรมากไปกว่า “อยากจะทำอะไร?” พวกเขาไม่มีข้อพระคัมภีร์แม้แต่ข้อเดียวจากพันธสัญญาใหม่และข้ออ้างอะไรที่มีน้ำหนัก ไม่ว่าจะเป็นข้ออ้างที่ว่า พระคัมภีร์ไม่ได้ห้าม มีคำสั่งหรือการใช้ในพระคัมภีร์เดิม มีเสียงดุจเสียงพิณในสวรรค์ และการโต้แย้งจากคำว่าพซัลโล (Psallo) ข้ออ้างพวกนี้ได้รับการตอบไปจนหมดแล้ว แต่พี่น้องที่ไม่ได้ศึกษาหรือไม่เคารพประวัติศาสตร์ก็ยังคงยกมาอ้างกันอยู่เรื่อยๆ แต่ไม่มีอะไรใหม่ มันเป็นคำโต้แย้งเก่าๆที่ฟังไม่ขึ้น (มีหนังสือไว้ว่าที่ในเรื่องนี้มากมาย ไปค้นคว้าหาอ่านเอาเอง)

